

Liczne debaty, nowe kontakty, interesujące rozmowy oraz bogata oferta wystawców – to wszystko miało miejsce podczas premierowej edycji Forum Dostępności, która odbyła się w dniach 13 - 14 listopada 2023 roku w Poznaniu.

Nowe wydarzenie na mapie projektowania uniwersalnego pokazało nowe wyzwania i możliwości związane z projektowaniem przestrzeni dostępnych dla wszystkich. Forum Dostępności skierowane było do przedstawicieli branży deweloperskiej i budowlanej, architektów i rzeczoznawców, projektantów i producentów wzornictwa przemysłowego, koordynatorów dostępności i przedstawicieli administracji publicznej oraz osób z niepełnosprawnościami. Zgromadziło czołowych polskich architektów, projektantów, ekspertów i praktyków, którzy przez dwa dni rozmawiali na temat zmian prawnych i społecznych, a także przyszłości projektowania inkluzywnego. W konferencji wzięło udział ponad czterysta osób, w tym około dziewięćdziesięciu w roli panelistów.

Istotną częścią konferencji była strefa wystawiennicza, gdzie firmy prezentowały najlepsze inicjatywy i produkty z segmentu accessibility, smart access i universal design. Spotkania networkingowe i stoiska wystawiennicze stanowiły centrum wymiany pomysłów oraz możliwość znalezienia partnerów do współpracy przy innowacyjnych projektach.

Dwudniowy program podzielono na dwa obszary: design i architektura. Pierwszego dnia dyskutowano między innymi o trendach w projektowaniu dostępności, dobrych praktykach w projektowaniu informacji wizualnej, projektowaniu dostępnych produktów czy certyfikacji. *Projektując dla seniorów, projektujemy dla siebie. Dzisiaj osoby po 60. roku życia to 26 procent populacji, w 2030 będzie to 28 procent, a w 2050 37 procent* – zauważyła Katarzyna Rzehak z Integracja LAB, która użyła sformułowania silver tsunami. Zauważono, że zmiany demograficzne wpływają na to, że projektowanie uniwersalne obecnie powinno być koniecznością.

Jednym z wyczekiwanych tematów pierwszego dnia był temat ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania się, podczas którego poruszono kwestie między innymi miejsc przetrwania, z których nie ma możliwości dalszej ewakuacji bez pomocy służb, ewakuacji poziomej czy korzystania z mat, prześcieradeł czy krzeseł ewakuacyjnych. Podczas panelu „Wypełnianie papierów czy realne działania. Wellbeing i ESG w przedsiębiorstwie” skupiono się na literce „S”, czyli wymiarze ludzkim,

społecznym. Przedstawicielka firmy Skanska - Monika Chacińska mówiła, o podejściu firmy do realizacji budynków, które są dostępne, wpisują się w tkanę miejską oraz nie szkodzą środowisku. Z kolei Izabela Kłoswicz z Franklin Templeton podała jako przykład dobrych praktyk włączenie do procesu projektowania pracowników, tak aby stworzyć biura zachęcające dla osób, które mają w nim pracować. Innowacyjnym rozwiązaniem jakie firma wprowadziła w ostatnim czasie było wydzielenie części biura dla osób neuro różnorodnych, dla osób z autyzmem.

Pierwszego dnia odbyła się również debata o dostępnej architekturze zabawy, czyli projektowaniu uniwersalnym placów zabaw. Dorota Sibińska z XY Studio zwróciła uwagę na to, aby projektować przestrzeń z poszanowaniem wyobraźni dzieci – bez nadmiernego stylizowania oraz dbać o przestrzeń dla tych dzieci, które potrzebują wyciszenia, a nie ciągłego stymulowania. Z kolei Dominik Berliński, ekspert ds. norm placów zabaw, zaznaczył, że dobrze zaprojektowane i intuicyjne place zabaw nie potrzebują długich regulaminów, a bezpieczeństwo nie musi oznaczać totalnej kontroli rodzica, gdyż potrzeba są przestrzenie do samodzielnej zabawy dzieci.

Bardzo wysoką frekwencją cieszył się także panel „Czy uniwersalne projektowanie musi być Blee?” Zasiadli w nim najlepsi polscy architekci i designerzy - Katarzyna Borkowska i Tomasz Pydo (Kabo & Pydo), Katarzyna Cimoch (Fundacja Kulawa Warszawa), Przemysław Łukasik (Medusa Group) oraz Dorota Sibińska (XY Studio), którzy opowiedzieli o estetyce uniwersalnych rozwiązań projektowych jako podstawowym sposobie znoszenia barier.

Drugiego dnia w sali Architektura dyskutowano o dostępności banków, lotnisk, ochrony zdrowia czy projektowaniu na styku przestrzeni publicznej i komercyjnej. Podczas panelu na temat przepisów i nowelizacji warunków technicznych oraz Europejskiego Aktu Dostępności przedstawiciele ministerstw i miast rozmawiali na temat ustawy o zapewnieniu dostępności, funkcjonowaniu procedury skargowej czy o rozporządzeniu wprowadzającym konieczność zapewnienia pomieszczeń sanitarnych – komfortek. Pani Donata Kończyk z Urzędu Miasta Warszawy podkreśliła, że wdrażanie przepisów ustawy jest z pewnością łatwiejsze przy nowych inwestycjach, niż w tych już istniejących, zabytkowych, gdzie likwidowanie barier jest wyzwaniem, na które potrzeba więcej czasu i zasobów. Z kolei podczas dyskusji na temat roli obiektów wielofunkcyjnych w budowaniu dostępności Pan Tomasz Konior zwrócił uwagę, że projektowanie architektoniczne jest projektowaniem miasta – „Projektując budynki, głównie w miastach, jesteśmy bardziej urbanistami niż architektami. Czym będzie budynek w kontekście miasta będzie ważniejsze niż czym będzie sam dla siebie”.

Z kolei w sali design zostały poruszone tematy transportu uniwersalnego, rozwiązań technologicznych czy roli badań w projektowaniu uniwersalnym. Odbył się również panel pt. „Aorta budynku. Windy” podczas którego rozmawiano o takich rozwiązaniach jak rozkładane krzeselka, pętle indukcyjne, lustra czy przeszklenia w drzwiach poprawiające poczucie przestrzeni, głosowe, dotykowe czy elektroniczne systemy wyboru pięter. Podczas debaty pt. „Meble, biuro, ergonomia” wybitne specjalistki z zakresu ergonomii i projektowania mebli, profesorki uczelni kształcących projektantów wraz z przedstawicielami marek meblowych rozmawiały o obecnym stanie designu mebli biurowych oraz poruszyły tematykę organizacji stanowiska pracy i nowego podejścia do wyposażenia biur w związku z popularnością pracy zdalnej.

Przez dwa dni dużym zainteresowaniem uczestników cieszyły się spotkania Oko w oko – do rozmowy zaproszono: Katarzynę Borkowską i Tomasza Pydo (Kabo&Pydo), Przemysła Łukasika (Meduza Group), Joannę Leciejewską (Joa-projekt), Marcina Citko (Jems Architekci), Tomasza Koniora (Konior Studio) oraz Marka Wysockiego (Politechnika Gdańska). Ważnym punktem konferencji były również case study - prezentacje studiów przypadku - które przedstawiły praktyki i projekty dotyczące dostępności - *Centrum Szyfrów Enigma* oraz *Ośrodek Rehabilitacji Neurologicznej i Senioralnej Neuroport w Kiekrzu* czy prezentacje wystawców: *Pressalit rozwiązania w zakresie zapewniania dostępności*.

Forum Dostępności było wydarzeniem łączącym specjalistów z różnych dziedzin, którzy wymieniali swoje doświadczenia i praktyki na temat projektowania uniwersalnego w obszarze architektury i designu. Jak podkreślił profesor Marek Wysocki - *Projektowanie uniwersalne jest wtedy, gdy go nie widzimy*.

Patronat Honorowy nad Forum Dostępności objęli: Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Krajowa Izba Architektów RP, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki, Polski Związek Firm Deweloperskich, Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego, Politechnika Poznańska, Polska Izba Inżynierów Budownictwa, Polska Rada Centrów Handlowych, Polska Rada Facility Management, Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Prezydent Miasta Poznania,

Stowarzyszenie Architektów Polskich, Stowarzyszenie Projektantów Form Przemysłowych, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu, Związek Banków Polskich.

Patronat Wspierający nad wydarzeniem objęli: Brama Poznania, Centrum Szyfrów Enigma, Poznańskie Centrum Dziedzictwa, Echo-system – systemy wspomagające słuch, Fundacja Kultury bez Barrier, Instytut Techniki Budowlanej, Kinnarps, LOT Polskie Linie Lotnicze, Przewijamy Polskę, Widzialni.eu.

Partnerem społecznym wydarzenia była Fundacja Integracja.

Srebrni Sponsorzy wydarzenia: Buro Happold i Skanska

Brązowi Sponsorzy wydarzenia: BNP Paribas, Ensafe One, Globallift, PFR Nieruchomości, Reino Capital, Santander Bank Polska, Schindler Polska